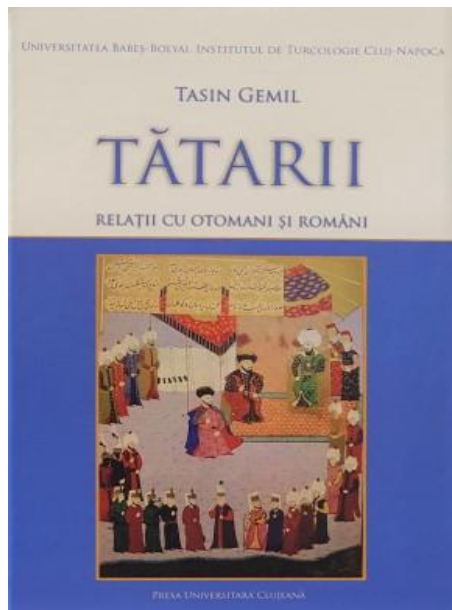

**O NOUĂ, INTERESANTĂ ȘI PRACTICĂ ISTORIE A TĂTARILOR:
Tasin Gemil, *Tătarii: relații cu otomani și români*, Editura Presa
Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2021, 430 p.**

*Dr. Gabriel-Felician CROITORU**

În anul 2021, la prestigioasa Editură Presa Universitară Clujeană din Cluj-Napoca, a văzut lumina tiparului un nou volum semnat de eminentul cercetător Tasin Gemil, directorul Institutului de Turcologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai”, intitulat *Tătarii: relații cu otomani și români*.

Lucrarea - care are ca referenți științifici pe Ovidiu Cristea, directorul Institutului de Istorie Nicolae Iorga al Academiei Române, și pe Călin Felezeu, reprezentant de seamă al cercetării otomanistice din România și al mediului academic clujean -, abordează complexa problematică a istoriei tătarilor, prin prisma mai multor studii și materiale

științifice publicate sau prezentate de-a lungul timpului de autor în diverse publicații științifice și culturale sau la întruniri științifice prestigioase. Cele mai multe dintre acestea sunt în limba română, dar și în limbile turcă, engleză sau franceză.

Din punct de vedere al semnificației sale, lucrarea poate fi văzută ca o veritabilă moștenire ambivalentă: una etnică, și una științifică. Etnică, pentru că este o carte scrisă de un tătar pentru comunitatea căreia îi aparține, venită din nevoia de a împărtăși acesteia cunoștințe despre istoria tătarilor, în general, și istoria tătarilor din România, în particular. Este, din această perspectivă, o carte scrisă cu suflet și din suflet.

Cealaltă fațetă a moștenirii de care menționăm este cea științifică. Și nici nu avea cum să fie altfel, avându-l în vedere pe autorul Tasin Gemil, unul din reprezentanții cei mai de seamă ai școlii istorice românești.

Tătarii: relații cu otomani și români are o structură pe cât de simplă și clară, pe atât de eficientă, și are în vedere înțelegerea istoriei tătarilor.

* Institutul de Turcologie din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca; Liga Navală Română – filiala Constanța.

Plecând de la ideea că trecutul tătarilor este aproape necunoscut în România, inclusiv cel al tătarilor dobrogeni, Tasin Gemil a acordat prioritate problemei etnogenezei, prezenței tătarilor în Dobrogea și Bugeac, raporturilor Hanatului din Crimeea cu Poarta Otomană, situației actuale și de viitor a comunității tătare din România, acestea fiind, de altfel, și temele celor patru capitole ale volumului. În cadrul acestora sunt abordate și dezvoltate teme pe cât de importante, pe atât de sensibile, referitoare la cumani și rolul lor în formarea statelor feudale românești, puterea și structura Hoardei de Aur, raporturile acesteia cu Imperiul Otoman sau relațiile dintre Hoarda de Aur și Țările Române, în special Moldova.

Față de multe alte lucrări despre istoria tătarilor, volumul *Tătarii: relații cu otomani și români* câștigă enorm prin bibliografia vastă, bine structurată și mai ales variată, fiind consultate și folosite nu doar lucrări științifice facile, ci și cele din zone mai puțin sau deloc accesibile cercetătorilor, provenind din țările ex-sovietice unde trăiesc și acum tătari sau popoare înrudite ale acestora.

Volumul *Tătarii: relații cu otomani și români* reprezintă un veritabil plus pentru istoriografia română și universală, dar și un reper extrem de important al istoriei tătarilor. În condițiile în care întreaga sa carieră, Tasin Gemil a acordat prioritate cercetării relațiilor româno-otomane, iată, acum, și-a făcut o datorie de onoare din a relua cercetările referitoare la trecutul tătarilor. Ctitor de școală, de relații diplomatice, de cercetare istorică și de instituții culturale, Tasin Gemil nu dezmente și încearcă să își aducă contribuția la trecutul tătarilor. Așa cum menționează în prefață, „complexa problematică tătara nu este lămurită nici în această carte. Credem însă că apariția ei reprezintă un pas important pe calea lungă și extrem de dificilă a elaborării unei istorii reale a tătarilor. Este obiectivul final al carierei mele de istoric, pe care nu știu însă dacă îl voi putea atinge, în timpul ce mi-a mai rămas”.

Păstrându-ne optimismul și recunoscând valoarea unui om care a scris și a făcut istorie în întreaga sa carieră, așteptăm cu interes alte asemenea apariții editoriale de o certă valoare științifică, trecute sub marca: Tasin Gemil.

-Review-
(A NEW, INTERESTING AND PRACTICAL HISTORY OF THE
TATARS)

-abstract-

Key words: Tatars, Golden Horde, Crimean Khanate, Romania, Ottoman Empire.

Tasim Gemil, the chief of the Institute for Turkology, „Babes-Bolyai” University, returns to a favourite subject: the relations between the Tatars and the Eastern European nations, especially the Romanian Principalities.